

Załącznik do
Zarządzenia Nr
Prezydenta Miasta
Krakowa z dnia

System kontroli w zakresie egzekwowania zakazu spalania paliw stałych w instalacjach na terenie Miasta Krakowa

(wprowadzonego Uchwałą Sejmiku Województwa
Małopolskiego Nr XVIII/243/16 z dnia 15 stycznia 2016 r.
*w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej
Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji,
w których następuje spalanie paliw)*

Projekt „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”
LIFE-IP MAŁOPOLSKA / LIFE 14 IPE PL 021 realizowany przy wsparciu programu LIFE Unii Europejskiej

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Podstawa prawna egzekwowania przepisów uchwały antysmogowej - odpowiedzialność karna.....	4
III. Jednostki upoważnione do kontroli uchwały antysmogowej.....	5
IV. Rodzaje instalacji podlegających kontroli, w których następuje spalanie paliw stałych.....	7
V. Harmonogram kontroli.....	12
VI. Liczba kontroli.....	12
VII. Sposób kontroli.....	12
VIII. Rodzaje kontroli.....	14
IX. Wsparcie technologiczne.....	14
X. Kanały informacyjne.....	15
XI. Baza danych o przeprowadzonych kontrolach.....	16
XII. System wsparcia.....	17

I. Wstęp.

Kraków jest pierwszym miastem w Polsce, gdzie od września 2019 r. zostanie wprowadzony całkowity zakaz stosowania paliw stałych w instalacjach, w których następuje spalanie paliw. Przygotowania do tego dnia trwają od wielu lat, a sama uchwała była przyjmowana dwukrotnie.

Pierwsza tzw. uchwała antysmogowa została przyjęta przez Sejmik Województwa Małopolskiego w dniu 25 listopada 2013 r. nr XLIV/703/13, zakaz używania paliw stałych miał wejść w życie z dniem 1 września 2018 r. Uchwała została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który uchylił uchwałę. Naczelny Sąd Administracyjny podtrzymał wyrok WSA.

W związku ze zmianami w ustawie - Prawo ochrony środowiska, Prezydent Miasta Krakowa wnioskuje do Marszałka Województwa Małopolskiego o wprowadzenie, na podstawie art. 96 ustawy - Prawo ochrony środowiska, zakazu stosowania paliw stałych na terenie Miasta Krakowa.

W dniu 15 stycznia 2016 roku na sesji Sejmiku Województwa Małopolskiego radni przyjęli uchwałę Nr XVIII/243/16 w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, wprowadzającą począwszy od 1 września 2019 całkowity zakaz stosowania paliw stałych w instalacjach, w których następuje spalanie paliw.

Miasto, chcąc odpowiednio określić skalę problemu, jaką było oszacowanie liczby palenisk pozostających do likwidacji, zleciło wykonanie w latach 2013 – 2015 inwentaryzacji palenisk na paliwa stałe, która wykazała około 24 000 czynnych pieców, kotłów i kominków na paliwa stałe w Krakowie.

Od 1995 roku Gmina Miejska Kraków prowadzi Program Ograniczania Niskiej Emisji wspomagając mieszkańców dotacjami celowymi na wymianę systemu ogrzewania na proekologiczny. Dzięki współfinansowaniu wymiany palenisk węglowych przez Miasto, mieszkańcom tylko w latach 2012 – 2018 udało się wymienić 21 000 urządzeń na paliwa stałe. Osiągnięcie takiego wyniku było możliwe dzięki równoczesnemu spełnieniu trzech elementów: zmian w prawie, aktywnej promocji edukacji ekologicznej i skierowaniu bardzo dużych środków na promocję i zadania inwestycyjne. Znaczącą rolę odegrało przystąpienie GMK do realizacji Projektu zintegrowanego LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”, w ramach którego w 2016 r. zostało zatrudnionych 22 pracowników do obsługi procesu dotacyjnego.

Dla mieszkańców został stworzony kompleksowy system wsparcia przy wymianie ogrzewania z węglowego na proekologiczne. Oprócz PONE w Krakowie funkcjonuje Lokalny Program Ostonowy, czyli dopłaty do rachunków, dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze, związane ze zmianą systemu ogrzewania. Dodatkowo, od ubiegłego roku, mieszkańcy, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej, mogą wciąż otrzymać do 100% poniesionych kosztów kwalifikowanych przy zmianie systemu ogrzewania. Ponadto, od ubiegłego roku, dla mieszkańców został przygotowany Program termomodernizacji budynków jednorodzinnych, w ramach którego udzielane są dotacje na docieplenie budynków.

Obecnie, jednym z zadań jest opracowanie systemu kontroli w zakresie egzekwowania zakazu wprowadzonego uchwałą antysmogową. W tym celu Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa został powołany Zespół Zadaniowy ds. opracowania ww. systemu kontroli. Do zadań Zespołu należy:

- identyfikacja kompetencji organów w zakresie prowadzenia kontroli przepisów aktów prawa miejscowego;
- określenie zakresu obowiązków w podejmowanych czynnościach kontrolnych oraz ustalenie zasad współpracy;
- opracowanie w formie pisemnej systemu kontroli w zakresie egzekwowania zakazu wprowadzonego uchwałą antysmogową.

Niniejsze opracowanie przedstawia wyniki pracy Zespołu Zadaniowego.

II. Podstawa prawna egzekwowania przepisów uchwały antysmogowej - odpowiedzialność karna.

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. **Prawo ochrony środowiska** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.);
 - **Art.334** ustawy Prawo ochrony środowiska
Kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale Sejmiku Województwa przyjętej na podstawie art.96, podlega karze grzywny.
 - **Art.361** ustawy Prawo ochrony Środowiska
Orzekanie w sprawach o czyny określone między innymi w art. 334 ustawy Prawo ochrony środowiska następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.
 - **Art. 379** ustawy Prawo ochrony Środowiska
W zakresie objętym właściwością Prezydenta Miasta Krakowa organ ten sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska. Może upoważnić do wykonywania funkcji kontrolnych pracowników podległego Mu urzędu miejskiego lub funkcjonariuszy straży gminnych. Kontrolujący, wykonując kontrolę, jest uprawniony do:
 - 1) wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6 do 22 - na pozostały teren;
 - 2) przeprowadzania badań lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;
 - 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
 - 4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.
 Zgodnie z treścią ustępów 4-6 ww. artykułu:
 - „4. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, starosta, marszałek województwa lub osoby przez nich upoważnione są uprawnieni do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia przeciw przepisom o ochronie środowiska.
 5. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, starosta lub marszałek województwa występują do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań będących w jego kompetencji, jeżeli w wyniku kontroli organy te stwierdzą naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub występuje uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić, przekazując dokumentację sprawy.
 6. Kierownik kontrolowanego podmiotu oraz kontrolowana osoba fizyczna obowiązani są umożliwić przeprowadzanie kontroli, a w szczególności dokonanie czynności, o których mowa w ust. 3.”
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. **Prawo budowlane** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o **Inspekcji Ochrony Środowiska** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1471 z późn. zm.);

- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. **Kodeks wykroczeń** (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 821),
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. **Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 475 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. **Kodeks postępowania administracyjnego** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. **Kodeks karny** (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o **Policji** (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 161 z późn. zm.).

2. Kogo dotyczą zapisy uchwały.

Uchwała wprowadza ograniczenia dla **podmiotów eksploatujących instalacje, w których następuje proces spalania paliw stałych** w rozumieniu art. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

III. Jednostki upoważnione do kontroli uchwały antysmogowej.

1. **Straż Miejska** – na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o strażach gminnych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 928 z późn. zm.) i art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska:
 - kontrola osób fizycznych,
 - interwencyjna kontrola działalności gospodarczej w zakresie stosowania przepisów Uchwały Nr XVIII/243/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 r. z wyłączeniem kontroli procesu produkcji przedsiębiorcy.

2. **Policja** – na podstawie:

- art. 1 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji
- art. 225 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny
- art. 9v ustawy z dnia 13 września 1996 r. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

W ramach wspólnych patroli ze Strażą Miejską na podstawie porozumień o współpracy.

3. **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska** na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska:

- kontrola podmiotów korzystających ze środowiska.

Poprzez podmiot korzystający ze środowiska (art. 3 pkt 20 ustawy PoŚ) należy rozumieć:

- przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646) oraz przedsiębiorcę zagranicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 649), a także osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- jednostkę organizacyjną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018r. – Prawo przedsiębiorców,
- osobę fizyczną niebędącą podmiotem, o którym mowa w lit. a, korzystającą ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia.

4. **Upoważnieni pracownicy UMK** - na podstawie art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r.

Prawo ochrony środowiska:

- kontrola osób fizycznych,
- kontrola podmiotów gospodarczych.

Pracownicy Wydziału, podobnie jak Straż Miejska Miasta Krakowa posiadają upoważnienia wynikające z art. 379 ust 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.) do sprawowania w imieniu Prezydenta Miasta Krakowa kontroli w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a w szczególności do:

- wstępu przez całą dobę na teren nieruchomości obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6.00-22.00 na pozostały teren,
- przeprowadzenia badań lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych,
- żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego,
- żądania okazywania dokumentów i udostępniania wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.

5. **Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego** – na podstawie art. 81a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r., poz. 1202 z późn. zm.):

- kontrola obiektów budowlanych i robót budowlanych, jednak z uwagi na brak upoważnienia ustawowego do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za naruszenie zapisów uchwały antysmogowej, organ nadzoru budowlanego, w przypadkach stwierdzenia złamania zapisów przedmiotowej uchwały, niezwłocznie zawiadomi o tym fakcie odpowiednie organy posiadające możliwość nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Uprawnionymi do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia wynikające z przepisów uchwały antysmogowej są:

1. **Straż Miejska** na podstawie:

- art. 95 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia w związku z art. 12 ust. 1 pkt 4) ustawy o strażach gminnych.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego z dnia 17 listopada 2003 r. z późn. zm.

2. **WIOŚ** na podstawie:

- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2002 r. w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Ochrony Środowiska uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego

Rys. 1. System kontroli w zakresie egzekwowania zakazu spalania paliw stałych.

IV. Rodzaje instalacji podlegających kontroli, w których następuje spalanie paliw stałych.

Kontroli będą podlegały **instalacje**, w których następuje proces spalania paliw.

Poprzez **instalacje** należy rozumieć (art. 3 pkt. 6 ustawy Poś):

- a) stacjonarne urządzenie techniczne,
- b) zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu,
- c) budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami, których eksploatacja może spowodować emisję;

Zgodnie z art. 96 ust. 8 ustawy Poś „**uchwała nie ma zastosowania** do instalacji, dla których wymagane jest **uzyskanie pozwolenia zintegrowanego** albo **pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza**, albo **dokonanie zgłoszenia**”. O tym, które instalacje objęte są obowiązkiem uzyskania pozwolenia lub zgłoszenia decydują rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia.

1. Domowe instalacje grzewcze: kotły, piece i kominki.

- **CAŁKOWITY ZAKAZ UŻYTKOWANIA** instalacji energetycznych o łącznej nominalnej mocy cieplnej źródeł **poniżej 1 MW**.

Jednostka kontrolująca: Straż Miejska, upoważnieni pracownicy UMK.

Jednostka pomocnicza: Policja

2. Instalacje energetyczne zainstalowane na terenach, gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza, eksploatowane przez podmioty korzystające ze środowiska, w tym osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie.

ZAKAZ UŻYTKOWANIA instalacji energetycznych o łącznej nominalnej mocy cieplnej źródeł **poniżej 1 MW**

- Instalacje objęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia na emisję, pozwolenia zintegrowanego lub zgłoszenia organowi ochrony środowiska nie podlegają zakazowi użytkowania* (art. 96 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Jednostka kontrolująca: WIOŚ, Straż Miejska (w zakresie wskazanym w Rozdziale III pkt 1), upoważnieni pracownicy UMK.

Jednostka pomocnicza: Policja

***Instalacje energetyczne objęte obowiązkiem zgłoszenia:**

1. Instalacje — o nominalnej mocy cieplnej od 1 MW:
 - do 5 MW — opalane węglem kamiennym;
 - do 10 MW — opalane koksem, biomasą.

Instalacje energetyczne objęte obowiązkiem pozwolenia:

2. Instalacje — o nominalnej mocy cieplnej powyżej:
 - 5 MW — opalane węglem kamiennym;
 - 10 MW — opalane koksem, biomasą.

3. Instalacje inne niż energetyczne – np. piece piekarnicze.

ZAKAZ UŻYTKOWANIA instalacji innych niż energetyczne o nominalnej mocy cieplnej **poniżej 0,5 MW.**

- Instalacje objęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia na emisję, pozwolenia zintegrowanego lub zgłoszenia organowi ochrony środowiska* (96 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska)

Jednostka realizująca: WIOŚ, upoważnieni pracownicy UMK.

***Instalacje inne niż energetyczne objęte obowiązkiem zgłoszenia:**

- Instalacje o nominalnej mocy cieplnej od 0,5 MW do 1 MW.

Instalacje inne niż energetyczne objęte obowiązkiem pozwolenia:

- Instalacje — o nominalnej mocy cieplnej powyżej 1 MW — opalane węglem kamiennym, koksem, biomasą.

4. Instalacje stosowane w gastronomii (np. piece do pizzy, grille).

- **MOŻNA UŻYTKOWAĆ:**

- instalacje działające w punktach przenośnej gastronomii tj. podczas np. imprez, okazjonalnych uroczystości (ponieważ, zgodnie z definicją zawartą w ustawie nie są instalacją a więc nie mają do nich zastosowania przepisy uchwały antysmogowej).

- instalacje posadowione na stałe oraz instalacje działające niezmiennie w jednym miejscu – jeżeli są instalacjami stosowanymi w gastronomii przystosowanej do obsługi powyżej 500 osób na dobę.

Takie instalacje podlegają obowiązkowi zgłoszenia organowi ochrony środowiska w myśl art. 152 i są na mocy art. 96 ust. 8 ustawy Poś zwolnione z zakazu wprowadzonego uchwałą antysmogową. Podmioty eksploatujące takie instalacje mają obowiązek zgłoszenia instalacji.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska może wstrzymać użytkowanie instalacji, która jest eksploatowana bez wymaganego zgłoszenia lub niezgodnie z warunkami wskazanymi w zgłoszeniu – art. 367 Poś

➤ **ZAKAZ UŻYTKOWANIA:**

- instalacji stosowanych w gastronomii przystosowanej do obsługi poniżej 500 osób na dobę. Instalacje te nie podlegają obowiązkowi zgłoszenia w trybie art. 152 ustawy Poś.

Jednostka kontrolująca: WIOŚ, upoważnieni pracownicy UMK.

5. Grille, rożna, ruszty, wędzarnie eksploatowane przez mieszkańców.

➤ **ZAKAZ UŻYTKOWANIA:**

instalacji stacjonarnych tj. posadowionych na stałe, ciężkich urządzeń (grilli, rożen, rusztów), oraz budowli, działających niezmiennie w jednym miejscu.

Grille jako instalacje spalania paliw (inne niż energetyczne) - użytkowane przez mieszkańców ze względu na niewielkie moce cieplne poniżej 0,5 MW nie są objęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia bądź zgłoszenia. Podlegają zatem zakazowi stosowania.

Wędzarnie - jeżeli emisja odprowadzana jest do powietrza w sposób niezorganizowany tj. bez pomocy przeznaczonych do tego środków technicznych (środek techniczny – np. komin, wentylacja mechaniczna).

➤ **MOŻNA UŻYTKOWAĆ:**

przenośne lekkie urządzenia ogrodowe (grille, rożna, ruszty).

Wędzarnie - jeżeli emisja odprowadzana jest do powietrza **w sposób zorganizowany** tj. za pomocą przeznaczonych do tego środków technicznych to taka instalacja podlega wówczas obowiązkowi uzyskania pozwolenia na emisję lub zgłoszenia (w zależności od wielkości emisji), z uwagi na zachodzący w wędzarni kontrolowany proces technologiczny wytwarzania dymu o określonych parametrach.

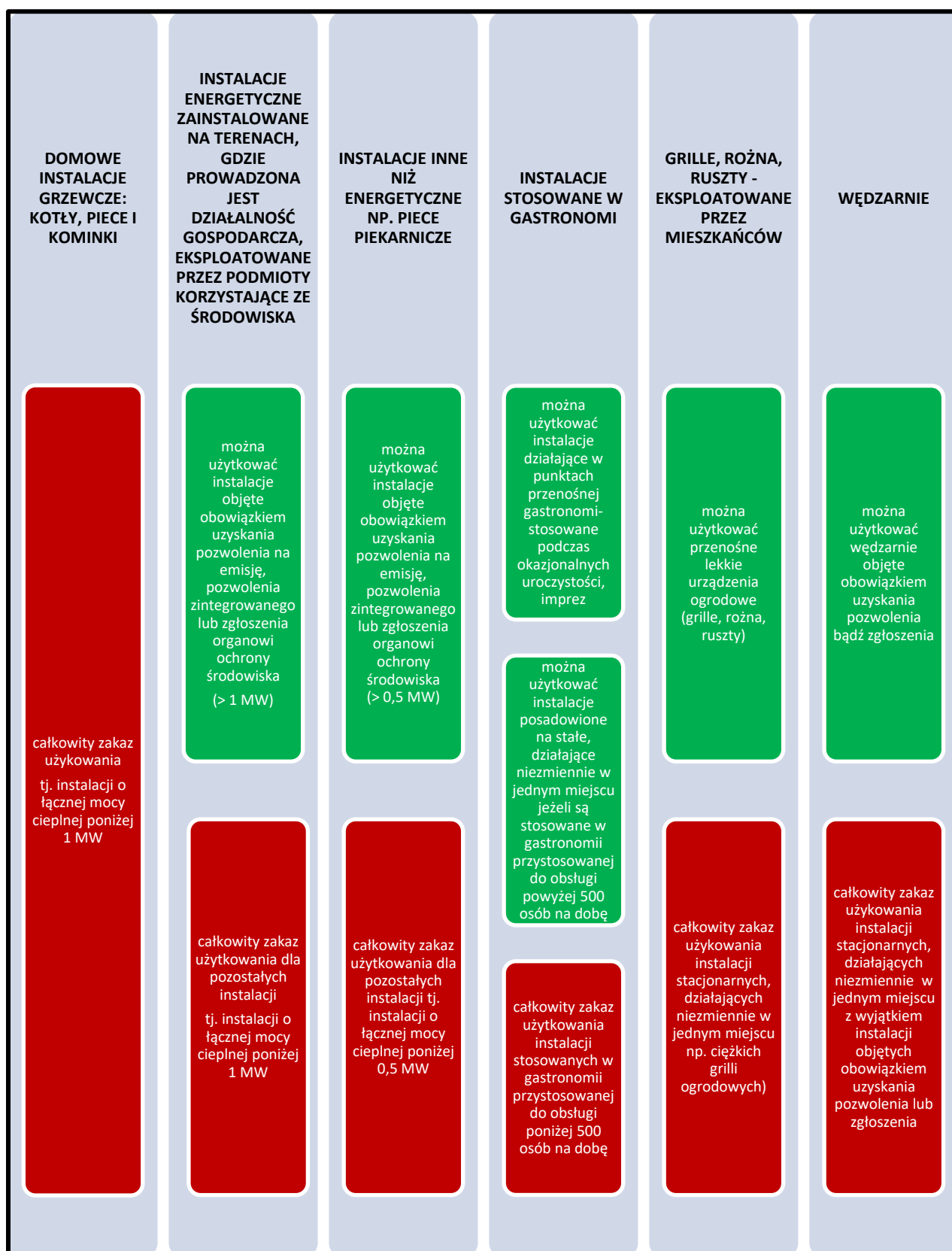
Ponieważ na terenie Krakowa występują przekroczenia pyłów zawieszonych, uzyskanie pozwolenia jest możliwe tylko w wyniku przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego*.

*Na obszarze, na którym zostały przekroczone standardy jakości powietrza, wyznaczonym w ocenie poziomów substancji w powietrzu, przeprowadzonej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, wydanie pozwolenia na wprowadzanie do powietrza substancji, dla której standard jakości powietrza został przekroczony, z nowo budowanej instalacji lub zmienianej w sposób istotny jest możliwe, jeżeli zostanie zapewniona odpowiednia redukcja ilości tej substancji wprowadzanej do powietrza z innych instalacji usytuowanych na obszarze gminy, w której planowana jest budowa nowej instalacji lub dokonanie istotnej zmiany instalacji (art. 225 ustawy Poś).

Jednostka realizująca: Straż Miejska, upoważnieni pracownicy UMK.

Jednostka pomocnicza: Policja

INSTALACJE W KTÓRYCH NASTĘPUJE SPALANIE PALIW STAŁYCH

Rys. 2. Rodzaje instalacji w których następuje proces spalania paliw stałych podlegających kontroli.

V. Harmonogram kontroli.

Rodzaje instalacji podlegających kontroli	Termin rozpoczęcia kontroli
Instalacje użytkowane przez podmioty gospodarcze – instalacje energetyczne i inne niż energetyczne, instalacje stosowane w gastronomii.	od 1 września 2019 r.
Przydomowe grille. Wędzarnie.	od 1 września 2019 r.
Domowe instalacje grzewcze – piece, kotły, kominki.	od 1 września 2019 r.

VI. Liczba kontroli.

Jednostka	Zasoby ludzkie	Liczba kontroli w sezonie grzewczym 2019/2020
Straż Miejska Miasta Krakowa	31 funkcjonariuszy	3500
WIOŚ w Krakowie	2 funkcjonariuszy	50
Pracownicy Wydziału ds. Jakości Powietrza	10 kontrolerów	1000
*Komenda Miejska Policji w Krakowie w ramach wspólnych patroli ze Strażą Miejską		

VII. Sposób kontroli.

Kontrolujący, wykonując kontrolę, jest uprawniony do (art. 379 Poś):

- 1) wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6 do 22 – na pozostały teren;
- 2) przeprowadzania badań lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;

3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;

4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.

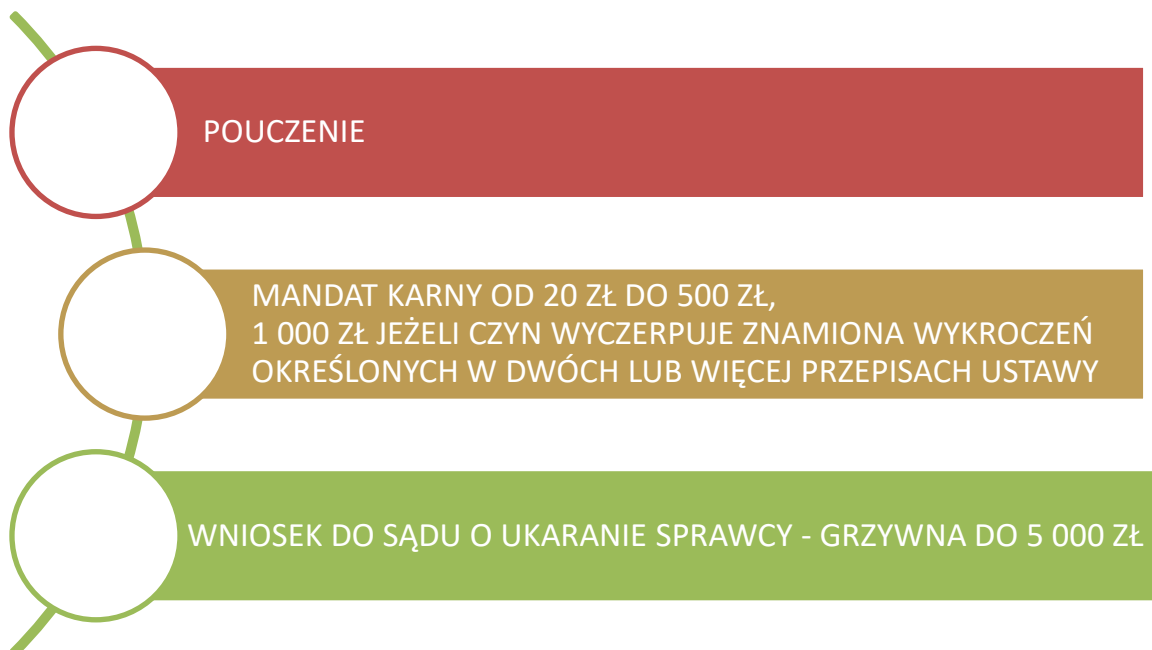
Podczas kontroli niezbędne jest ustalenie:

- 1) czy doszło do naruszenia przepisu;
- 2) sprawcy naruszenia;
- 3) przyczyny zaistniałej sytuacji.

Sposób zakończenia kontroli w przypadku stwierdzenia wykroczenia:

- pouczenie;
- mandat karny od 20 zł do 500 zł, a jeżeli czyn wyczerpuje znamiona wykroczeń określonych w dwóch lub więcej przepisach ustawy 1 000 zł;
- w przypadku odmowy przyjęcia mandatu złożenie wniosku do sądu o ukaranie sprawcy wykroczenia – grzywna do 5 000 zł.

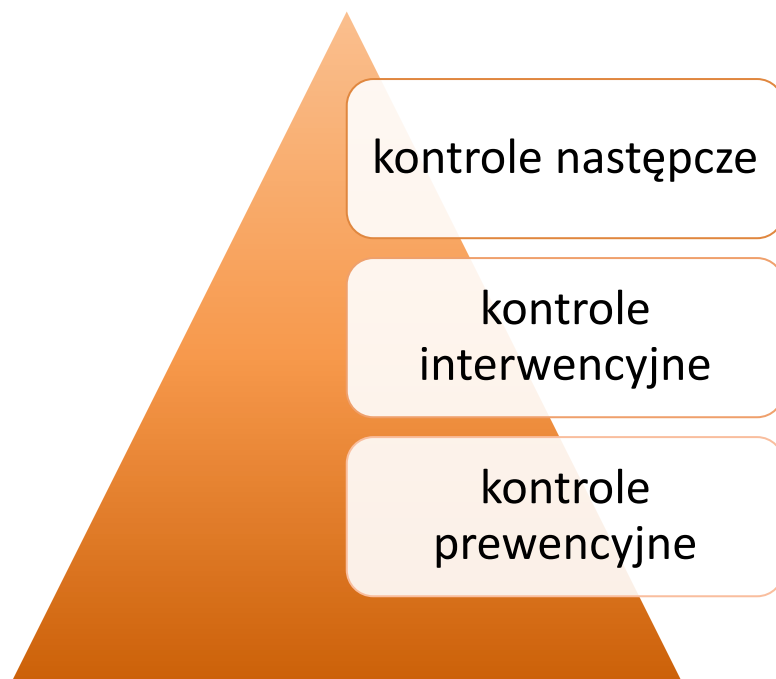
POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU STWIERDZENIA WYKROCZENIA

Rys. 3. Zakończenie kontroli w przypadku stwierdzenia wykroczenia.

VIII. Rodzaje kontroli.

1. **Kontrole prewencyjne** – prowadzone wg założonego planu w ustalonych wcześniej, bez zapowiedzi, połączone z informacją o zakazie;
2. **Kontrole interwencyjne – wynikające ze zgłoszeń**, przeprowadzane bez zapowiedzi; (zgłoszenia telefoniczne, pisemne, osobiste inne np. ankieta dostępna na miejskiej stronie www.krakow.pl);
3. **Kontrole następcze** – prowadzone u osób u których stwierdzono naruszenie uchwały antysmogowej, termin kontroli ustalany indywidualnie.

Rys. 4. Podział kontroli ze względu na charakter wykonywania.

IX. Wsparcie technologiczne.

Mobilne laboratorium oraz wykorzystanie dronów w prowadzonych kontrolach.

Do kontroli uchwały antysmogowej zostanie włączony specjalistyczny sprzęt pomiarowy, obsługiwany przez przeszkolonych w zakresie wykrywania zanieczyszczeń strażników. W skład specjalistycznego sprzętu wchodzi m. in. monitor pyłu zawieszonego, detektor wielogazowy, kamera termowizyjna, bezzałogowy statek powietrzny oraz dodatkowe wyposażenie wspomagające. Urządzenia są w pełni mobilne, co pozwala na wykonywanie pomiarów środowiskowych bezpośrednio

w miejscach zagrożonych. Do przewozu urządzeń służy samochód elektryczny, wybrany ze względu na brak emisji zanieczyszczeń mających wpływ na wyniki pomiarów.

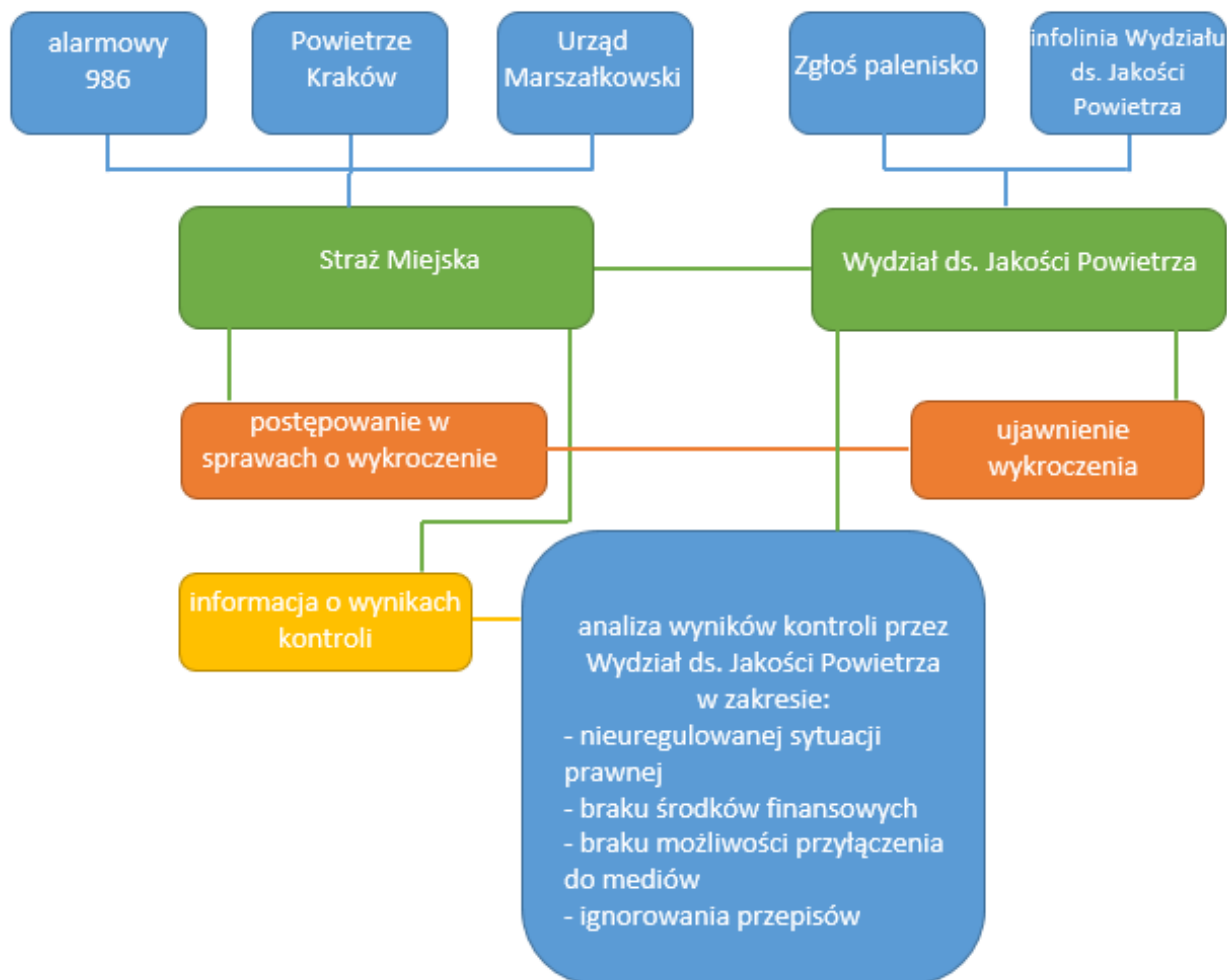
Miejsca prowadzonych kontroli będą typowane na podstawie przyjmowanych zgłoszeń interwencyjnych oraz pomiarów prowadzonych przez stacjonarne stacje monitorujące jakość środowiska. Do określenia ścisłego rejonu emisji zanieczyszczeń służy monitor pyłu zawieszonego. Na podstawie jego wskazań wykonanych w kilku różnych lokalizacjach określony jest obszar, gdzie dochodzi do podwyższonej emisji zanieczyszczeń. Do precyzyjnego ustalenia źródła emisji wykorzystywany jest bezzałogowy statek powietrzny mogący operować i przekazywać obraz z wysokości kilkudziesięciu metrów. Po zlokalizowaniu źródła, do kontroli przystępują strażnicy miejscy wyposażeni w detektor wielogazowy dający informację o poziomie stężeń gazów. Detektor służy również do osobistej ochrony strażników oraz identyfikacji zagrożeń w trakcie podejmowania czynności kontrolnych w pomieszczeniach piwnic, kotłowni, kanalizacji, ciepłociągów. Kamera termowizyjna przeznaczona jest do obserwacji terenu w widmie podczerwonym (ciepłym), dodatkowo pozwala na identyfikację źródeł ciepła (kominy, piece). Szczegółne znaczenie użytkowe sprzęt będzie miał po 1 września 2019 r. do wykrywania pieców, kominków wykorzystywanych do spalania wbrew zakazowi paliw stałych. Posłuży również do określenia czy piec lub kominek były użytkowane pomimo braku widocznych oznak spalania paliwa stałego.

Istnieje również możliwość wykorzystania bezzałogowych statków powietrznych w prowadzonych kontrolach w ramach usługi zewnętrznej.

X. Kanały informacyjne.

W Krakowie funkcjonuje już kilka kanałów informacyjnych dla mieszkańców umożliwiających zgłoszenie nieprzestrzegania wymagań uchwały antysmogowej:

- Straż Miejska Miasta Krakowa przyjmuje zgłoszenia pod całodobowym numerem interwencyjnym 986, oraz poprzez aplikację mobilną „Powietrze Kraków”;
- aplikacja: Zgłoś palenisko (dostępna również w formie formularza w przeglądarce internetowej) obsługiwana przez Wydział ds. Jakości Powietrza;
- infolinia Wydziału ds. Jakości Powietrza 12 616 8848 od poniedziałku do piątku w godzinach od 07:40 do 18:00;
- telefon WIOŚ:
 - od poniedziałku do piątku w godzinach: od 07:00 do 15:00 pod numerem telefonu: (12) 422-48-95 lub (12) 421-33-64,
 - w dni wolne od pracy – całodobowo oraz w dni robocze od godz. 15.00 – 07.00 pod numerem telefonu komórkowego 606 382 072.

Rys. 5. Kanały przyjmowania i analizy zgłoszeń.

XI. Baza danych o przeprowadzonych kontrolach.

Jednostka koordynująca – Wydział ds. Jakości Powietrza (JP) Urzędu Miasta Krakowa

Jednostki zasilające – Straż Miejska, WIOŚ, Policja

Jednostki zasilające przekazują informację do JP na bieżąco lub do 10 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedzający.

Rys. 6. Schemat bazy danych o przeprowadzonych kontrolach.

XII. System wsparcia.

W ramach systemu wsparcia będzie prowadzony nadzór nad problematycznymi gospodarstwami. Z uwagi na występujące bariery, każda sprawa będzie rozpatrywana indywidualnie w zależności od problemu (techniczne, prawne, socjalne, inne).

W sytuacji **problemów technicznych** dotyczących np.: przyłącza ekologicznego źródła ciepła, termomodernizacji, wymiany instalacji, sprawą zajmą się doradcy energetyczni, którzy nie tylko będą konsultować odpowiednie rozwiązania, ale również będą kontaktować się z poszczególnymi dostawcami energii, firmami i będą pomagać w załatwieniu formalności.

W sytuacji **problemów finansowych, społecznych, zdrowotnych**, sprawą będą zajmować się pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy będą weryfikować możliwości pomocy społecznej oraz programów ostonowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie w ramach realizacji swoich zadań na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, może objąć osoby potrzebujące wsparciem w formie dofinansowania do zakupu alternatywnych dla paliw stałych źródeł ogrzewania (takich jak ogrzewanie gazowe, ogrzewanie elektryczne). Pomoc taka może mieć formę **zasiłku celowego** bądź **zasiłku celowego specjalnego**.

Zasiłek celowy, o którym mowa w art. 39 ustawy o pomocy społecznej, może być przyznany osobom, których dochód nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy, które to w przypadku osoby samotnie gospodarującej wynosi 701 zł, a w przypadku rodziny 528 zł na osobę.

Wysokość zasiłku celowego nie jest ograniczona wprost przepisami ustawy, jednakże ustalając jej wysokość należy mieć na uwadze w szczególności brzmienie art. 3 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym rozmiar świadczenia powinien być odpowiedni do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyżej wskazane kryterium dochodowe, mogą otrzymać pomoc jedynie w formie **zasiłku celowego specjalnego** (art. 41 ustawy o pomocy społecznej), z czym wiążą się następujące ograniczenia:

- zasiłek celowy specjalny może być przyznany wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach,
- kwota zasiłku bezzwrotnego nie może być wyższa niż odpowiednio kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej (701 zł) lub rodziny (528 zł na osobę).